

LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNNAN MIETINTÖ 7/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rautatie- lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 12 päivänä maaliskuuta 2013 lähettänyt liikenne- ja viestintävaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi rautatielain muuttamisesta (HE 12/2013 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitusneuvos Hannu Pennanen, liikenne- ja viestintäministeriö

- yksikönpäällikkö Kaisa Sainio, Liikenteen turvallisuusvirasto TraFi
- toimitusjohtaja Kimmo Rahkamo, Proxion Train Oy
- yhteiskuntasuhdepäällikkö Nina Routti-Hietala, VR-yhtymä.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- Liikennevirasto
- Rautatievirkamiesliitto
- Suomen Satamaliitto
- Veturimiesten liitto.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kalustoyksikön kunnossapidosta vastaavan yksikön sertifiointia ja ratarekisteriä koskevia rautatielain säännöksiä. Lisäksi lakiin ehdotetaan tehtäviksi eräitä täsmennyksiä. Voimassa olevan lain mukaan sertifiointi on hankittava akkreditoitulta elimeltä. Koska Suomessa ei vielä toimi pykälässä tarkoitettuja akkreditoituja elimiä, pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että sertifiointin voisi saada myös rautatiealan turvallisuusviranomaisena toimivalta Liikenteen turvallisuusvirastolta.

Liikennevirasto vastaa valtion rataverkon osalta ratarekisterin ylläpitämisestä. Yksityisrai-

teiden osalta keskitettyä ratarekisteriä ei toistaiseksi ole. Uuden EU-lainsäädännön vaatimusten mukaisesti jäsenvaltioissa on otettava käyttöön koko rataverkon kattava ratarekisteri, josta on voitava siirtää tietoja Euroopan rautatieviraston rekisteriin. Esityksessä ehdotetaan, että ratarekisteritehtävät siirretään vaiheittain Liikenteen turvallisuusvirastolle. Uusi ratarekisteri kattaisi valtion rataverkon lisäksi Suomen rautatiejärjestelmään kuuluvat yksityisraiteet.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään 31 päivänä toukokuuta 2013.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutoksia kahdeksaan pykälään rautatielaissa (304/2011). Muutokset ovat pääosin teknisluonteisia. Tärkeimmät muutosesitykset koskevat rautatielain 59 §:n mukaista kalustoyksikön kunnossapidosta vastaavan yksikön sertifiointia ja lain 70 §:n tarkoittaman ratarekisterin pitoa.

Liikenteen turvallisuusvirastolle ehdotetaan uudeksi tehtäväksi rautatielain 59 §:ssä edellytetyn kalustoyksikön kunnossapidon sertifiointia, sillä Suomessa ei vielä ole tähän akkreditoitua elintä. Liikenteen turvallisuusvirasto voi tässä tehtävässään käyttää apunaan ulkopuolista asiantuntemusta.

Ratarekisterin pito ehdotetaan siirrettäväksi Liikennevirastolta Liikenteen turvallisuusvirastolle, joka vastaa myös monista muista toimialansa rekisteröintitehtävistä. Uudistus ei estä Liikennevirastoa keräämästä edelleenkin tietoja hallinnoimastaan rataverkosta. Ratarekisteri si-

sältää nykyään tiedot valtion rataverkosta, mutta uudistuksen myötä tähän lisätään myös tiedot yksityisomistuksessa olevasta rataverkosta. Valiokunta toteaa, että yksityisraiteita koskevan tiedon saattaminen osaksi ratarekisteriä tulee lisäämään yksityisraiteiden haltijoiden kustannuksia jonkin verran.

Liikenne- ja viestintävaliokunta kannattaa edellä todettuja uudistuksia. Liikenteen turvallisuusvirasto pystyy valiokunnan saaman selvityksen mukaan hoitamaan sille esitetyt uudet tehtävät nykyisten henkilöstöresurssien puitteissa. Valiokunta korostaa, että uusia rekistereitä ja järjestelmiä luotaessa tulee kiinnittää huomiota siihen, että ne toimivat mahdollisimman hyvin jo olemassa olevien rekistereiden kanssa ja että uudistuksen toteuttamisessa pyritään välttämään päällekkäistä työtä ja tarpeettomia lisäkustannuksia eri osapuolille.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella liikenne- ja viestintävaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 4 päivänä huhtikuuta 2013

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Kalle Jokinen /kok
vpj. Osmo Kokko /ps
jäs. Mikko Alatalo /kesk
Thomas Blomqvist /r
Ari Jalonen /ps
Jukka Kopra /kok
Johanna Ojala-Niemelä /sd

Raimo Piirainen /sd
Janne Sankelo /kok
Ari Torniainen /kesk
Reijo Tossavainen /ps
Oras Tynkkynen /vihr
Mirja Vehkaperä /kesk
Reijo Hongisto /ps (osittain).

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Kaj Laine.